

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

СЪГЛАСУВАЛ:

инж. Р. Личева

Началник на РУО – В. Търново

**Годишен план на дейностите
за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в
община Елена за 2018 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

През изминалата 2017 г., на основание чл. 197, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, бе изготвен *Анализ на потребностите от подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Елена*. Същият бе приет с Решение № 23 /22.02.2017 г. На база на изготвените Анализи от общините, в област Велико Търново бе разработена и приета *Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците*.

В изпълнение на чл. 197, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, с Решение № 126 / 14.09.2017 г. на Общински съвет – Елена, през месец септември 2017 г. бе приета и Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елена за периода 2017 – 2018 г.

На база на нея, и в изпълнение на изискванията на чл. 197, ал. 3 от ЗПУО, следва Общинският съвет да приеме в срок до 30 април 2018 г. Годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие.

Годишният план следва конструкцията, зададена от Областната стратегия и Общинската стратегия. Той детайлизира:

- Сроковете за изпълнение на дейностите;
- Отговорниците по изпълнение и
- Преследваните резултати от отделните дейности

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

II. ПЛАН за изпълнение на дейностите за подкрепа за личностно развитие.

По Стратегическа цел 1: Изграждане на позитивен организационен климат и подходяща психологическа среда за обучение и предоставяне на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.				
Мерки	Дейности и поддейности	Срок / начало на изпълнение	Изпълнител	Очаквани резултати
1.1. Оценяване на индивидуалните потребности от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и насочване към обща и/или допълнителна подкрепа	1.1.1. Изпълнение на нормативно определените практики за екипна работа на учителите съгласно Глава I от Наредба за приобщаващото образование с цел превенция на обучителните затруднения у децата и учениците;	В началото на учебната 2018/2019 г.	Детски градини и училища	Извършена оценка на обучителните затруднения, определяне дейности от общата подкрепа за личностно развитие
	1.1.2. Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6 години в подготвителните групи, с цел установяване на готовността им за училище, като се отчита тяхното физическо, познавателно, езиково, социално и емоционално развитие;	В началото на учебната 2018/2019 г.	Детски градини и училища с подготвителни групи	Извършена оценка на обучителните затруднения
	1.1.3. Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 години до 3 години и половина от педагогическите специалисти в детските градини, съгласно глава втора, раздел II на Наредба за приобщаващото образование, което включва три аспекта: - ранно оценяване (скрининг) на развитието на детето и на риска от обучителни трудности; - определяне на необходимостта от допълнителни модули по български език за децата, които не владеят български език; - идентифициране на нуждата от оценка на потребностите за допълнителна подкрепа.	В началото на учебната 2018/2019 г или при постъпване в ДГ.	Детски градини	Оценен риск от обучителни трудности на деца от 3 г. до 3,6 г.

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	1.1.4. Определяне на необходимия брой часове за ресурсно подпомагане и/или работа с други специалисти – психолог, логопед, рехабилитатор, сензорен терапевт предвид степента и вида увреждане на конкретното дете/ученик.	В началото на учебната 2018/2019 г.	Детски градини и училища	Подпомогнати деца и ученици за премахване на пречките пред ученето
1.2. Прилагане на ефективни методи и подходи в работата с децата/учениците с обучителни затруднения в детските градини и училищата, във формите за общата подкрепа за личностно развитие (чл. 20, 23 – 26 от Наредба за приобщаващото образование).	1.2.1. Организиране в училищата на допълнителни обучения по учебни предмети, консултации по учебни предмети;	Постоянен	Училища и ЦПЛР	Усвоен учебен материал
	1.2.2. Организиране в училищата и детските градини на логопедична работа като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения;	Постоянен	Детски градини и училища	Преодоляване на затрудненията.
	1.2.3. Организиране в детските градини и училищата на възпитателна работа, която ефективно да съчетава груповите и индивидуални форми на педагогическо общуване;	Постоянен	Детски градини и училища	реализирани дейности за обща подкрепа
	1.2.4. Развиване на умения за учене чрез преживяване, за да могат да се формират у децата и учениците умения, като – личностно развитие /позитивна АЗ-концепция/, самопознание, самоосъзнаване и съзнателни избори, лични ценности и качества;	Постоянен	Детски градини и училища	реализирани дейности за обща подкрепа за личностно развитие
	1.2.5. Използване на атрактивни методи, подходи и техники в процеса на обучение на децата и учениците с цел ранно формиране на ефективни социални умения и гъвкавост в междуличностните взаимоотношения;	Постоянен	Детски градини и училища	формирани ефективни социални умения
	1.2.6. Осигуряване на допълнителна подкрепа и ресурс за децата и учениците, които не покриват минимума от знания и компетентности за съответната група/клас, като начин за достойно обучение и участие в тяхната образователна и социална среда, съобразно техните възможности.	Постоянен	Детски градини и училища	постигнат напредък, преодоляно затруднение

Общински план за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

1.3. Организиране в образователните институции на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП в съответствие с Глава IV от Наредбата за приобщаващото образование - разяснителни дейности, подготовка, прилагане на нормативната уредба, развитие на практиките	1.3.1. Създаване в училищата и детските градини на екипи за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) за всяко конкретно дете и ученик, за което ще се извършва оценка на индивидуалните потребности и ще се предоставя допълнителна подкрепа;	В началото на учебната 2018/2019 г	Детски градини и училища	Интегриране на учениците със СОП
	1.3.2. Взаимодействие между ЕПЛР в детските градини и училищата с регионалния екип за подкрепа за личностно развитие (РЕПЛР) в РЦПППО, във връзка с одобряване или неодобряване необходимостта от предоставяне на допълнителна подкрепа, извършване на оценка в образователни институции, които нямат експертен капацитет за създаването на пълни екипи;	Постоянен	Детски градини и училища и Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	Интегриране на учениците със СОП
	1.3.3. Разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за учениците със СОП и изготвяне на седмично разписание, съобразено с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на ученика. Учителят / класният ръководител, съвместно с екипа за подкрепа за личностно развитие на детето, детето и неговите родители, изготвят индивидуална учебна програма, съгласуват начините и формите на обучение;	До 3 месеца след началото на учебната 2018/2019 г	Училища	напредък в обучение, възпитание, социализация на учениците със СОП
	1.3.4. Използване на разнообразни образователни стратегии, методи и техники за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на учениците със СОП. Прилагане на иновативни дидактически упражнения и игри за работа с ученици със СОП;	Постоянен	Училища	Повишена мотивация на учениците със СОП

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	1.3.5. Прилагане на ефективни педагогически и психологически стратегии, методи и подходи за работа с деца/ученици с езиково-говорни разстройства, хиперактивност и дефицит на внимание, разстройства от аутистичния спектър и емоционално-поведенчески разстройства;	Постоянен	Детски градини и училища	Подобряване на резултатите от обучение и възпитание
	1.3.6. Осигуряване на психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания на децата и учениците със СОП;	Постоянен	Детски градини и училища РЦПППО	Осигурена допълнителна подкрепа
	1.3.7. Насочване на деца и ученици със специални образователни потребности, които да се обучават в Център за специална образователна подкрепа или в специални групи, за които са изчерпани възможностите за обучение в общообразователно училище, в условията на чл. 194 от ЗПУО;	В началото на учебната 2018/2019 г	екипи за подкрепа за личностно развитие	Осигурена допълнителна подкрепа
	1.3.8. Осигуряване на възможности за продължаване на обучението след VII клас, включително и професионална подготовка за учениците със СОП;	В началото на учебната 2018/2019 г	Училца	Проведено обучение и получена квалификация
	1.3.9. Съвместни кампании и дейности със социалните услуги в общността, както и повишаване на капацитета и компетенциите на работещите в тях.	Постоянен	Детски градини и училища и Отдел „Закрила на детето“	Проведени кампании
1.4. Съвместни дейности на детските градини и училищата с други компетентни институции за превенция и адекватни реакции при прояви на	1.4.1. Изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката или групата;	В началото на учебната 2018/2019 г	Детски градини и училища	Изготвени правила
	1.4.2. Разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;	Постоянен	Детски градини и училища	подобри взаимоотношения

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

насилие, агресия и тормоз от и спрямо децата/учениците	1.4.3. Дейности за развитие на компетентностите на всички членове на институционалната общност, включително за запознаване с различните форми на насилие, агресия и тормоз, техники за тяхното преодоляване;	Постоянен	Детски градини и училища, МКБППМН, Отдел „Закрила на детето“	Предотвратени и успешно решени конфликти
	1.4.4. Училищата и детските градини да разработват, според своята специфика, дейности по превенция и интервенция въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище и на алгоритъма за неговото прилагане, утвърден от министъра на образованието и науката (чл. 40, ал. 3 от Наредба за приобщаващото образование);	Постоянен	Детски градини и училища, МКБППМН	Предотвратени случаи на тормоз и агресия
	1.4.5. Провеждане на превантивни кампании срещу различните форми на насилие, агресия и тормоз в образователните институции в цялата област;	Постоянен	Детски градини и училища, МКБППМН	Предотвратени случаи на тормоз и агресия
	1.4.6. Организиране на спортни събития, дейности и мероприятия, които да съчетават спорта с културата и образованието за утвърждаването на принципи, като толерантност, социална отговорност и уважение към другия;	Постоянен	Детски градини и училища, МКБППМН	Проведени събития
	1.4.7. Прилагане на стратегии, методи и техники за справяне с конфликтни ситуации, с прояви на насилие и тормоз в общообразователните институции;	Постоянен	Детски градини и училища, МКБППМН	Предотвратени случаи на тормоз и агресия
	1.4.8. Прилагане на ефективни форми и методи за комуникация между детската градина/училището и семейството;	Постоянен	Детски градини и училища, МКБППМН	Проведени съвместни дейности
	1.4.9. Използване на методите на арт-терапията за деца и ученици с проблемно поведение и техните родители;	Постоянен	Детски градини и училища,	Проведени съвместни дейности

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

			ДЦДМУИ	
	1.4.10. Въвеждане в образователните институции ролята на медиатор при решаване на конфликти в училище като начин за въздействие върху вътрешната мотивация на децата и учениците;	Постоянен	Община, МКБППМН	Обезпечаване на медиатор
	1.4.11. Въвеждане в училищата на практиката на наставничеството (индивидуална подкрепа за ученика от личност, която уважава) като начин за въздействие върху вътрешната мотивация;	Постоянен	Училища, УКБППМН	Определяне на наставници
	1.4.12. Обобщаване и анализ на данни на общинско ниво за наложените санкции на учениците по класове и видове санкции за учебна година;	Януари 2019	Община	Изготвен анализ
	1.4.13. Повишаване на информираността на родителите относно изискванията на Наредбата за приобщаващото образование за отсъствията на учениците от учебни занятия и ролята на родителите в процедурите по налагане на санкции;	Постоянен	Детски градини и училища	Проведени дейности
	1.4.14. Подобряване на институционалния капацитет за проверки по жалби и сигнали, свързани с агресия и посегателство на и между деца и ученици;	Постоянен	Община, отдел „Закрила на детето“	Проведени съвместни дейности
	1.4.15. Използване на възможностите на програмите на детските градини и училищата по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование да определят и утвърждават спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности;	Постоянен	Детски градини и училища, здравни медиатори	Проведени възпитателни дейности
	1.4.16. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията, въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др., организиране на обучения на връстници от връстници;	Постоянен	Детски градини и училища	Намаляване на проявите на агресия и превенция на конфликти

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	1.4.17. По-тясна връзка и сътрудничество с МКБППМН, формални и неформални младежки организации. Разширяване на дейността на Център за превенция, творчество и спорт, в който чрез разяснителни кампании и организиране на спортни, творчески инициативи и „летни академии“ да се осмисли и организира свободното време на деца и ученици през ваканциите.	Постоянен	Община, МКБППМН, здравни медиатори	Проведени кампании и инициативи
1.5. Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици, като средство за утвърждаване на позитивна самооценка и мотивиране	1.5.1. Организиране на училищно и общинско ниво на спортни празници, съвместно с деца и ученици със СОП;	Постоянен Празник „Не на агресията“	Училища, Община, МКБППМН	Проведени събития
	1.5.2. Организиране на игри на открито за деца със СОП и техни връстници;	Постоянен	Училища, Община, МКБППМН ДЦДМУ	Проведени събития
	1.5.3. Организиране на кулинарни празници и състезания - на класно, училищно или общинско ниво;	Постоянен	Училища, Община, МКБППМН	Проведени събития
	1.5.4. Организиране на театрални групи, вкл. и по кукловодство и представяне на продукция пред местната общност;	Постоянен	Училища, Община, МКБППМН	Проведени събития
	1.5.5. Организиране на културни събития в общината с участието на деца и ученици, които да представят своите таланти.	Празник „Сцена на талантите“	Училища, Община, МКБППМН	Проведени събития
1.6. Дейности на образователните институции и общината за подкрепа на дарбите и талантите на децата и учениците. Прилагане на системи за поощрения и награждаване на децата и учениците	1.6.1. Прилагане на гъвкави форми за работа с даровити деца и ученици;	Постоянен	Училища, Община, МКБППМН, ЦПЛР	Брой форми, брой участници
	1.6.2. Организиране на летни клубове по интереси за деца от 8 до 18 години;	VII, VIII. 2018	Училища, Община, МКБППМН, ЦПЛР	Брой форми, брой участници

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	<p>1.6.3. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изявени дарби, съобразно чл. 126 от Наредба за приобщаващото образование:</p> <ul style="list-style-type: none"> •осигуряване на възможности за работа с дете или ученик с изявени дарби по конкретен случай и за допълнителна индивидуална работа за развитие и надграждане на изявените дарби; •осигуряване на възможности за ползване на подходяща физическа среда, обзавеждане, оборудване, материали и консумативи; •осигуряване на квалифицирани специалисти за допълнителна подкрепа в съответната област - науки, технологии, изкуства, спорт; •осигуряване на възможности за участие в различни национални и международни изяви - състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други; •осигуряване на възможности за включване в програми и проекти. 	Постоянен	ДГ, Училища, ЦПЛР, Читалища	Осигурена допълнителна подкрепа и изяви и резултати от изяви на деца с изявени дарби. Наличие на индивидуални учебни планове или индивидуални учебни програми.
	1.6.4. Подкрепа за таланти деца чрез Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби;	Постоянен	Община	Приета програма
	<p>1.6.5. Учредяване на морални и материални награди за децата и учениците на училищно и общинско ниво при:</p> <ul style="list-style-type: none"> •постигнати изключителни успехи в учебната дейност и за върхови постижения и класиране на призови места при реализирането на изследователски проекти в конкретни предметни области, на творчески проекти или на проекти, свързани с иновации в образованието; •класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми за изява на способностите в областта на науките, 	Постоянен	Община, училища	Наградени деца и ученици

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	технологиите, изкуствата и спорта; • прояви на гражданска доблест и участие в доброволчески или благотворителни инициативи или при участие в дейности и значими прояви за приобщаване на децата и учениците към непреходните национално значими идеали и ценности, както и за утвърждаване на европейските ценности и сближаването на европейските народи.			
	1.6.6. Използване в педагогическото общуване на положително вербално поощрение за успехи или за подходящо поведение, както и искрени похвали, които са специфични за показаното поведение;	Постоянен	Детски градини и училища	Подобрено качество на допълнителна подкрепа
	1.6.7. Развитие на уменията на педагогическите специалисти да прилагат техники за даване на позитивна обратна връзка към децата и учениците.	Постоянен	Детски градини и училища	Подобрено качество на допълнителна подкрепа
1.7. Дейности по кариерно ориентиране и консултиране като част от общата подкрепа за личностно развитие	1.7.1. Дейности по професионално ориентиране в училищата чрез игри, директно наблюдение и пряк контакт с хора от различни професии;	Постоянен	Училища	Проведени срещи
	1.7.2. Организиране на дни на кариерното ориентиране;	Постоянен	Училища	Проведени инициативи
	1.7.3. Провеждане на седмица на професиите (напр. открита сцена или дискусия, където ученици от различни професии да предложат различни дейности по изучаваните професии);	Октомври - ноември 2018	Училища, Община	Проведени срещи
	1.7.4. Организиране на кръгли маси и работни срещи с работодатели, партньори, ученици, родители, училищно настоятелство, обществен съвет — на училищно и общинско ниво;	Октомври – ноември 2018	Училища, Община	Проведени срещи
	1.7.5. Представяне пред учениците със СОП и техните родители на възможностите, които училищата предлагат за тяхното професионално образование;	Постоянен	Училища, Община, ДЦДМУ	Проведени срещи

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	1.7.6. Организиране на дискусии с родителите и подлежащите на задължително образование с цел продължаване на образованието им в средни училища.	Май-юни 2018	Училища, Община, МКБППМН ДЦДМУ	Проведени срещи
1.8. Предотвратяване на напускането на училище и ефективно включване на отпаднали ученици обратно в образователната система	1.8.1. Прилагане на нормативната уредба за оценяване на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа на деца в риск, като се извършва оценка на рисковите фактори и за развитието и защитните фактори в ситуацията на детето или ученика и неговата среда, и се създава план за краткосрочна допълнителна подкрепа;	Постоянен	Отдел „Закрила на детето“	Брой деца с оказана краткосрочна подкрепа
	1.8.2. Водене на регистър на децата и учениците в риск от отделите за закрила на детето към съответната дирекция „Социално подпомагане“;	Постоянен	Отдел „Закрила на детето“	Регистър
	1.8.3. Проучване от отделите за закрила на детето към съответната дирекция „Социално подпомагане“ на необхванатите в училище ученици от социално слаби и ромски семейства;	Постоянен	Механизъм за съвместна работа на институциите	Брой социални анкети
	1.8.4. Подобряване на обмена на данни и координацията и сътрудничеството между институциите по конкретни случаи на напускане на образователната система, и по обхвата на учениците, подлежащи на задължително обучение;	Постоянен	по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст	Намаляване на броя на необхванатите деца и ученици
	1.8.5. Годишен анализ на общинско ниво на процесите по напускане и реинтегриране на ученици в образователната система след писмен доклад от директорите на детски градини и училища;	Февруари 2019	Детски градини и училища	Изготвен анализ

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	1.8.6. Благотворителни акции за ученици в социален риск от изключване, вкл. и благотворителни и доброволчески дейности от ученици;	Постоянен	МКБППМН, БМЧК	Проведени акции
	1.8.7. Разширяване на обхвата и ефективността на целодневната организация на учебния ден;	Постоянен	Училища	Брой обхванати
	1.8.8. Мерки за подкрепа на детето и ученика в прехода към училище и между образователните етапи и степени;	Постоянен	Детски градини и училища	Проведени срещи
	1.8.9. Кампания против ранните бракове.	Постоянен	Детски градини и училища Здравни медиатори	Повишаване на осведоменос тта
1.9. Познаване и използване на възможностите на Наредба № 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование	1.9.1. Разширяване на възможностите за включване на децата и младите хора във форми за съвременно здравно образование с цел изграждане на знания, умения и нагласи, необходими през целия живот - въвеждане на учебен предмет, свързан с промоция на здравето;	Постоянен	Детски градини и училища Здравни медиатори	Проведени срещи и кампании
	1.9.2. Разширяване на въвеждането на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование във всички части на учебния план и начини и форми, посочени в глава трета на Наредба 13, включително и в предучилищното образование;	Постоянен	Детски градини и училища Здравни медиатори	Повишаване на осведоме ността на децата и учениците

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	<p>1.9.3. Свързване на програмите на училищата и детските градини по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование по чл. 15. ал. 4 от Наредба 13 с целите и ценностите на приобщаващото образование като:</p> <ul style="list-style-type: none"> •гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина или училище, най-близо до неговото местоживеене, и на правото му на качествено образование; •прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето и на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика; •равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището; •намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата и учениците в дейността на детската градина или училището, нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата и учениците за живот в приобщаващо общество; 	Постоянен	Детски градини и училища Здравни медиатори	Подобряване на достъпа до образование и предотвратяване на дискриминация и неравнопоставеност
	<p>1.9.4. Подобряване на връзките и взаимоотношенията на учебните и детски заведения със здравните медиатори в малките населени места и с общности от компактно население в социален риск.</p>	Постоянен	Детски градини и училища Здравни медиатори	Подобряване на достъпа до образование на деца и ученици в социален риск

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

По Стратегическа цел 2: Осигуряване качество на човешките ресурси за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици;				
Мерки	Дейности и поддейности	Срок / начало на изпълнение	Изпълнител	Очаквани резултати
2.1. Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини и в общинските институции за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие	2.1.1. Разширяване на психологическото обслужване на потребностите на децата и учениците и на обхвата на училища и детски градини, в които с децата и учениците работят педагогически съветници и психолози в изпълнение на чл. 4, ал. 4 от Наредба за приобщаващото образование и чл. 11 и 12 от Наредба № 12 за професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;	Септември 2018	Детски градини и училища	Разширяване на психологическото обслужване на потребностите на децата и учениците
	2.1.2. Съдействие за осигуряване на необходимия брой логопеди, рехабилитатори на слуха и говора и учители на деца с нарушено зрение в изпълнение на чл. 4, ал.4 от Наредба за приобщаващото образование и чл. 13 и 14 от Наредба № 12 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;	Септември 2018	Детски градини и училища, община, РЦППО	Подобряване на допълнителната подкрепа
	2.1.3. Взаимодействие между образователните институции за съвместно ангажиране на специалисти;	Постоянен	ДГ и училища	Обмен на специалисти
	2.1.4. Осигуряване на ресурсни учители за краткосрочна и дългосрочна допълнителна подкрепа на децата и учениците със СОП по начините, определени от нормативната уредба - назначени в училището и в детската градина от РЦППО съобразно ЗПУО и Наредба за приобщаващото образование;	Постоянен	Детски градини и училища, община, РЦППО	осигурена краткосрочна и дългосрочна допълнителна подкрепа
	2.1.5. Назначаване на помощник на учителя при повече от три деца или ученици в групата/паралелката (чл. 112 от Наредба за приобщаващото образование);	Септември 2018	ДГ и училища	Назначени учители
	2.1.6. Използване на професионалните компетенции на специалистите, работещи в социалните услуги делегирани от държавата дейности в подкрепа на децата със СОП и с	Постоянен	ДГ и училища, Община и	Осазано съдействие от социални

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	рисково поведение.		социални институции	институции
2.2.Повишаване квалификацията и компетентностите на педагогическите специалисти за идентифициране на индивидуалните потребности, с цел предоставяне на обща и допълнителна подкрепа	2.2.1. Осигуряване на обучения на членовете на ЕПРЛ в детските градини и училищата с методиките за оценяване на децата и учениците, съгласно чл.74 от НПО;	Постоянен	ДГ и училища	Проведени обучения
	2.2.2. Участие в регионални и национални обучения на педагогически специалисти, извън ЕПЛР, за разпознаване на потребността от обща или допълнителна подкрепа и за ефективна екипна работа за предоставянето на подкрепа;	Постоянен	ДГ и училища	Проведени обучения
	2.2.3. Обучение на класни ръководители за ефективно изпълнение на специфичните допълнителни професионални задължения;	Постоянен	Училища	Проведени обучения
	2.2.4. Осигуряване на въвеждащо и продължаващо обучение от РЦПППО на лица, назначени на длъжността „помощник на учителя" за групи и класове с повече от три деца или ученици със СОП;	Постоянен	ДГ и училища	Проведени обучения
	2.2.5. Предоставяне на институциите и на педагогическите специалисти на информация за квалификационни възможности;	Постоянен	ДГ и училища	Предоставена информация
	2.2.6. Включване на квалификационен компонент в проекти на училищно и общинско ниво.	Постоянен	училища	Одобрени проекти
2.3.Осигуряване на методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата и детските градини.	2.3.1. Предоставяне на рамка за оценка на индивидуалните потребности от обща подкрепа за личностно развитие на дете/ученик;	Постоянен	ДГ и училища, РУО,РЦПППО	Подобрена оценка на потребностите
	2.3.2. Предоставяне на карта за оценка на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете/ученик;	Постоянен	ДГ и училища, РУО,РЦПППО	Подобрена оценка на потребностите
	2.3.3. Подкрепа на учителите за диференцирането на подходи за обучение, които дават различни възможности за групиране на потребностите на учениците и насочване на общата и допълнителната подкрепа в най-голямо съответствие с тях;	Постоянен	ДГ и училища, РУО,РЦПППО	Подобрена оценка на потребностите

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	2.3.4. Обучение на педагогическите специалисти в детските градини за извършване на ранно оценяване (скрининг) на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения. Наблюдение и методическа подкрепа от страна на РЦПППО на ранното оценяване	Постоянен	ДГ и училища, РУО, РЦПППО	Подобрена оценка на потребностите
	2.3.5. Консултиране по конкретни казуси.	Постоянен	РЦПППО	Проведени консултации
2.4. Сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики	2.4.1. Организиране на форуми за споделяне на опит и добри практики от педагогическите специалисти - на училищно и общинско ниво;	Постоянен	РУО, РЦПППО	Въведени добри практики
	2.4.2. Сътрудничество и представяне на опита на неправителствени организации в прилагането на терапевтични методи и подходи към деца със СОП.	Постоянен	РУО, РЦПППО	Въведени добри практики

По Стратегическа цел 3: Развитие на институциите в системата на предучилищното и училищно образование за ефективно прилагане на целите, принципите, подходите и процедурите, заложи в нормативната уредба на приобщаващото образование;				
Мерки	Дейности и поддейности	Срок / начало на изпълнение	Изпълнител	Очаквани резултати
3.1. Развитие на капацитета на училищата и детските градини за успешно прилагане на новата нормативна уредба	3.1.1. Детските градини и училищата включват в годишните си планове дейности, срокове и отговорници за предоставяне на подкрепа за личностно развитие и изготвят обобщен доклад за състоянието на процеса на приобщаващото образование;	Септември 2018	ДГ и училища, РУО	Изготвен доклад
	3.1.2. Директорите на детските градини и училищата определят координиращ екип в институцията в началото на всяка учебна година. Ролята на координиращият екип е да организира и координира процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и дейността на екипите за подкрепа за личностно развитие;	Септември 2018	ДГ и училища, РУО	Определен екип
3.2. Създаване и укрепване на капацитета на екипите за подкрепа за личностно	***			

Общински план за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

развитие на децата и учениците със специални образователни потребности				
3.3. Изготвяне на проучване и анализ за разкриване на центрове за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР) в отделните общини на област Велико Търново	3.3.1. Изготвяне на проучване и анализи, вземане на решение и предприемане на действия за разкриване на ЦПЛР с функция за ресурсно подпомагане в общината;	Септември 2018	Община, ЦПЛР	Проведено проучване и изготвен анализ
	3.3.2. До разкриване на ЦПЛР, делегиране на допълнителни услуги на вече съществуващи центрове.	Септември 2018	Община, ЦПЛР	Нови услуги в ЦПЛР
3.4. Възлагане от страна на общините на дейностите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици по реда на чл. 198, ал. 1 или чл. 283, ал. 6 от ЗПУО	***			
3.5. Възлагане на дейностите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици на лицензирани доставчици на социални услуги за деца съгласно чл. 198, ал. 2 и 3 от ЗПУО - превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна дейност и ресоциализираща работа с деца и ученици, ресурсно подпомагане на деца и ученици със СОП, педагогическа и психологическа подкрепа, програми за подкрепа и обучение на семействата	3.5.1. Проучване на необходимостта от възлагане на дейности по допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на лицензирани доставчици на социални услуги;	Постоянен	Община, ЦРИ, ДЦДМУ	Оказана допълнителна подкрепа
	3.5.2. Използване кадровия ресурс на доставчиците на социални услуги за обезпечаване на допълнителната подкрепа за личностно развитие;	Постоянен	Община, ЦРИ, ДЦДМУ	Оказана допълнителна подкрепа
	3.5.3. Психосоциална рехабилитация на деца и ученици в институции, предоставящи социални услуги.	Постоянен	Община, ЦРИ, ДЦДМУ	Оказана допълнителна подкрепа

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

По Стратегическа цел 4: Подобряване на материалните условия и достъпността на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите от предучилищното и училищното образование;				
Мерки	Дейности и поддейности	Срок / начало на изпълнение	Изпълнител	Очаквани резултати
4.1. Подобряване на достъпността на архитектурната среда в образователните институции като част от осигуряването на подкрепяща среда	4.1.1. Изграждане на съоръжения за достъпност на входовете на училищата и детските градини - рамки, асансьори и др.;	Постоянен	Община, ДГ и Училища	Извършено проектиране
	4.1.2. Изграждане и адаптиране на детски площадки и съоръжения за игра в училищата и детските градини за деца с увреждания;	Постоянен	Община, ДГ и Училища	Извършено проектиране
	4.1.3. Изграждане на адаптирани санитарни възли в детските градини, училищата и обслужващите звена за децата със СОП.	Постоянен	Община, ДГ и Училища	Извършено проектиране
4.2. Подобряване на достъпната физическа среда в образователните институции като начин за предоставяне на равен достъп до образование на децата и учениците, чрез изпълнение на нормативно определените елементи на физическата достъпност	***			
4.3. Подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции, съобразно нормативните изисквания и <i>при наличие на необходимост</i>	4.3.1. Създаване и оборудване на кабинет за ресурсно подпомагане във всяко училище и детска градина, в които има деца със СОП и периодично обновяване на ресурсните кабинети с дидактични материали;	Постоянен	ДГ и Училища	Налични кабинети или пригодени класни стаи
	4.3.2. Обзавеждане на помещенията така, че да дават възможност да се устроят учебни места за ученици в инвалидни колички, както и учебни места за ученици с увреден слух, с достатъчна осветеност, която да позволява детето или ученикът свободно да отчита по устните на учителя;	Октомври 2018	Училища	Осигурени помещения

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	4.3.3. Осигуряване на подходящи помещения за кабинети за рехабилитация на слуха и говора, за логопедични кабинети, за ресурсни кабинети и специализирани кабинети;	Октомври 2018	Училища	Осигурени помещения
	4.3.4. Осигуряване на достъп за обслужване на деца и ученици с увреждания в останалите помещения (библиотеки, административни кабинети и други);	Октомври 2018	Училища	Осигурен достъп
	4.3.5. Организиране при необходимост на работни и игрови кътове за индивидуална работа или за работа на пода, както и кътове за почивка в класната стая или в стаята на групата, където заниманията и почивките се осигуряват с подкрепата на ресурсен учител или на помощник на учителя в помощ на децата и учениците със сензорно-интегративна дисфункция, комуникативни нарушения, разстройство от аутистичния спектър или други състояния, изискващи такава организация на пространството в класната стая в училището или в стаята на групата в детската градина;	Октомври 2018	ДГ и Училища	Обзаведени кътове
	4.3.6. Реализиране на проекти по Националните програми на МОН, насочени към осигуряване на съвременна образователна среда, достъпност и сигурност на средата.	Постоянен	ДГ и Училища	Реализирани проекти
4.4. Осигуряване на специализиран транспорт от дома на детето с увреждане до съответната детска градина, училище или ЦПЛР	***			
4.5. Организиране на необходимите улеснения за участие на учениците със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити.	***			

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

По Стратегическа цел 5: Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на децата и учениците;				
Мерки	Дейности и поддейности	Срок / начало на изпълнение	Изпълнител	Очаквани резултати
5.1. РУО след края на учебната година обобщава докладите от детските градини и училищата за състоянието на процеса на приобщаващото образование и предоставя информацията на областния управител и на органите на местното самоуправление	***			
5.2. Създаване на работещи практики за изпълнение на нормативните изисквания за уведомяване на Отдела за закрила на детето от страна на училищата и детските градини	***			
5.3. Развитие на ефективни форми за работа с родителите на деца и ученици с обучителни трудности и със СОП	5.3.1. Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на децата със СОП - консултиране с психолози, логопеди, социални работници, тренинги и др.;	Постоянен	ДГ и Училища	Проведени срещи
	5.3.2. Организиране срещи на родители със сходни проблеми за обмяна на опит и полезна информация;	Постоянен	ДГ и Училища	Проведени срещи
	5.3.3. Привличане и използване ресурса на родителите за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие - включване в екипи, извънкласни форми и групи, интелектуален, финансов, емоционален ресурс и т.н.	Постоянен	ДГ и Училища	Проведени срещи
	5.3.4. Прилагане на разнообразни и ефективни подходи за информиране на родителите за възможностите за обща подкрепа за личностно развитие и тяхната роля в процеса;	Постоянен	ДГ и Училища	Проведени срещи

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	5.3.5. Провеждане на срещи с родителите/настойниците на децата и учениците с екипа за подкрепа за личностно развитие, с оглед предоставяне на актуална информация за състоянието на ученика, включително актуални медицински документи при наличие на такива, както и други документи с цел извършване на обективна оценка на образователните потребности от екипа от специалисти;	Постоянен	ДГ и Училища	Проведени срещи
	5.3.6. Подкрепа за назначаване на социален работник в училищата и детските градини, който да изпълнява функцията на медиатор между семейството, обкръжението на детето/ученика и образователната институция;	Септември 2018	ДГ и Училища	Налични социални работници
	5.3.7. Информирание на родителите за възможностите за продължаване на образованието или за придобиване на професионална квалификация на учениците със СОП след VII и X клас и съвместен избор на най-благоприятна възможност за образование;	Май 2018	ДГ и Училища, Здравни медиатори	Проведени срещи
	5.3.8. Определяне на ден в месеца за организиране на „Отворени врати” в ДГ/училище за посещение на родители;	Постоянен	ДГ и Училища	Посещения на родители
	5.3.9. Повишаване информираността на родителите относно затрудненията в образователния процес на техните деца и възможностите за преодоляването им (консултации, допълнително обучение, форми за извънкласни и извънучилищни дейности);	Постоянен	ДГ и Училища, Здравни медиатори	Посещения на родители
	5.3.10. Работа с родителите и настояниците, които възпрепятстват децата редовно да посещават училище. Създаване на „Училище за родители” (в учебните заведения и/или на общинско ниво- ЦОП/ЦРИ);	Постоянен	ДГ и Училища, Здравни медиатори	Проведени срещи
	5.3.11. Осигуряване на адекватна и достатъчна информация за родителите за процеса на приобщаващото образование на институционалните сайтове.	Постоянен	ДГ и Училища,	Проведени срещи
5.4. Работа с родителите на деца и ученици с изявени	5.4.1. Консултиране на родителите на деца с изявени дарби и насочване към специалисти за развитие на детето;	Постоянен	ДГ и Училища,	Проведени срещи

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

дарби	5.4.2. Създаване и поддържане на информация на сайта на общината с подробна информация за институции, специалисти, форми (конкурси, пленери, олимпиади, школи, клубове и пр.), насочващи към развитие на дарби и таланти;	Постоянен	община	Публикации
	5.4.3. Разяснителни и информационни кампании за предлаганите услуги за деца с изяви дарби, специалисти в различните сфери на развитие и общински програми и мерки за стимулиране на деца с изяви дарби;	Постоянен	ДГ и Училища	Публикации
	5.4.4. Популяризиране на дарители, кампании и юридически лица, подкрепящи даровити и талантливи деца.	Постоянен	Община, ДГ и Училища	Публикации
5.5. Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие	***			
5.6. Взаимодействия между участниците в образованието и институциите по отношение на отпадането от училище. Обединяване на усилията за връщане в образованието на отпаднали ученици	5.6.1. Ангажиране с конкретни мерки на обществените съвети, ученическите съвети, ученици и родители-доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и в обществото;	Постоянен	ДГ и Училища	Предприети мерки
	5.6.2. Провеждане на тематични игри и беседи от ученици в горен курс на ученици в начален и среден курс;	Постоянен	Училища	Проведени срещи
	5.6.3. Използване на пълния потенциал на наставничеството за работа с ученици, застрашени от отпадане от образователната система;	Постоянен	Училища	Превенция на отпадането
	5.6.4. Развитие на целодневна организация на учебния процес, като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси;	Постоянен	Училища	Превенция на отпадането

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	5.6.5. Сътрудничество с библиотеките, мерки за повишаване на грамотността в полза на предотвратяване на обучителните трудности и отпадане;	Постоянен	Училища, Читалища	Превенция на отпадането
	5.6.6. Приобщаване на отдел „Закрила на детето“, МКБППМН и Детска педагогическа стая за съвместни действия по предотвратяване на отпадането, както и за приобщаване на ученици в риск.	Постоянен	Механизъм за съвместна работа на институциите ..., МКБППМН, Община, РУО	Превенция на отпадането

По Стратегическа цел 6: Подобряване на сътрудничеството с гражданското общество и подобряване на обществената информираност и чувствителност относно целите и принципите на приобщаващото образование.				
Мерки	Дейности и поддейности	Срок / начало на изпълнение	Изпълнител	Очаквани резултати
6.1. Дейности, насочени към местната общественост, за преодоляване на непознаването и предразсъдъците, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със специални образователни потребности	6.1.1. Провеждане на разяснителни кампании, чрез които да се даде яснота за начина, по който протича процесът на приобщаване, неговият смисъл и ефект за всички деца. В основата на кампаниите да стои идеята, че всяко дете със специални нужди има реалните възможности да води един пълноценен и сравнително независим живот, стига да бъде подкрепено своевременно и да му бъде предоставена тази възможност;	Постоянен	Механизъм за съвместна работа на институциите ..., МКБППМН, Община, РУО	Проведени кампании
	6.1.2. Организиране на срещи с родителите в детските градини и училищата с цел родителите на деца без специални образователни потребности да разберат, че децата с увреждания не представляват опасност за останалите деца и ученици, че всички деца могат да учат и че няма „необучаеми“ деца;	Септември 2018	ДГ и Училища	Проведена среща

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

	6.1.3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания;	Постоянен	ДГ и Училища	Преодоляване на нагласите
	6.1.4. Промяна на нагласите в училищата и детските градини, в които да възприемат индивидуалните различия между децата като източник на богатство и разнообразие, а не като проблем;	Постоянен	ДГ и Училища	Преодоляване на нагласите
	6.1.5. Организиране на благотворителни акции в подкрепа на децата в неравностойно положение.	Постоянен	ДГ и Училища, МКБППМН, БМЧК	Проведени акции
6.2. Дейности за осигуряване на достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и представянето им в достъпен формат като част от условията за равен достъп до образование	6.2.1. Организиране на кампании за информиране на семействата на деца с увреждания за правата, задълженията и възможностите за ранно включване на децата в образователната система;	Постоянен	ДГ и Училища, Здравни медиатори	Проведени кампании
	6.2.2. Информационни материали и кампании за разясняване на възможностите на разнообразните форми на обучение;	Постоянен	ДГ и Училища, Здравни медиатори	Проведени кампании
	6.2.3. Подобряване на информираността на семействата относно организацията и необходимите документи за образованието на децата при напускане на страната и завръщане от чужбина.	Постоянен	ДГ и Училища, Здравни медиатори	Проведени кампании
6.3. Сътрудничество и изграждане на устойчиви партньорства с граждански организации в различни аспекти като квалификация на педагогическите специалисти, осигуряване на специалисти, проучвания, кампания, партньорски	***			

Общински план за подкрепа за личностно развитие
на децата и учениците в община Елена за 2018 г.

проекти				
6.4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора със средно и висше образование от етническите общности за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система	***			

Използвани съкращения:

ЕПЛР – екип за подкрепа за личностно развитие

РЕПЛР – регионален екип за подкрепа

ЦПЛР – център за подкрепа за личностно развитие

РЦПППО - Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование

ЦОП – център за обществена подкрепа

ЦРИ – център за ранна интервенция

ДЦДМУ – дневен център за деца и младежи с увреждания

Забележка - *** - Дейностите не са заложи в Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Елена за периода 2017 – 2018 г.

Изготвил: Христо Захариев